

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 282/2024 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen perhehoitolain uudistamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Vesa Kallio/kesk ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 282/2024 vp:

Millä tavoin hallitus aikoo turvata perhehoitajien sosiaaliturvan tason sekä vahvistaa sitä,

mihin toimenpiteisiin hallitus ryhtyy tai on ryhtynyt irtisanomisaikaan liittyvän sääntelyn kehittämiseksi,

aikooko hallitus aloittaa perhehoitolain kehittämistoimenpiteet ja

millä toimenpiteillä hallitus aikoo turvata perhehoitajien saatavuuden ja sitä kautta perhehoidon tarjonnan tulevaisuudessa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Toimeksiantosuhteisella perhehoidolla tarkoitetaan henkilön ympärivuorokautisen huolenpidon järjestämistä hänen oman kotinsa ulkopuolella yksityiskodissa tai hoidettavan kotona. Perhehoitolaki (263/2015) sisältää säännökset muun muassa perhehoitajan hoitopalkkion ja korvausten vähimmäismäärästä sekä sosiaaliturvasta eläketurvan ja lakisääteisen työtaturma- ja ammattitautiturvan osalta. Pääministeri Petteri Orpon hallitus toteuttaa sosiaaliturvaa sujuvoittavan perusturvauudistuksen, jota valmistelee parlamentaarinen sosiaaliturvakomitea. Se käsittelee toisella kaudellaan etuuksien yksilö- ja perhekohtaisuutta, etuuksien yhdistelmiä, sosiaaliturvan tasoa sekä eri etuuksien ja palvelujen vastaavuutta erilaisiin tilanteisiin.

Hyvinvointialue tekee perhehoitajan kanssa toimeksiantosopimuksen, jossa tulee sopia perhehoitolain 10 §:ssä säädetyistä asioista kuten palkkion määrästä, oikeudesta vapaaseen sekä toimeksiantosopimuksen irtisanomisesta. Jos toimeksiantosopimuksessa ei ole toisin sovittu, voidaan sopimus perhehoitolain 12 §:n mukaan irtisanoa päättymään irtisanomista seuraavan kahden kuukauden kuluttua. Tämä säännelty johtuu keskeisesti siitä, ettei perhehoitaja ole työsuhhteessa, jolloin sovellettavaksi tulisi työlainsäädäntö. Hyvinvointialueet voivat sopia perhehoitajan kanssa myös irtisanomisen osalta menettelyistä, jotka turvaavat perhehoitajan asemaa silloin, kun sopimus irtisanoaan perhehoitajasta riippumattomista syistä.

Tavallisimmin perhehoitoa järjestetään lastensuojelun sijaishuoltona, ja perhehoidon ensisijaisuus lastensuojelun sijaishuollon muotona on tunnistettu lastensuojelulaissa (417/2007). Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaan hallitus uudistaa lastensuojelulainsäädännön. Uudistustyön yhteydessä on mahdollista tarkastella myös lastensuojelun perhehoidon kysymyksiä.

Iäkkäiden henkilöiden tarvitsemat sosiaalipalvelut järjestetään sosiaalihuoltolain perusteella, ja myös heille kohdennettu toimeksiantosopimussuhteinen perhehoito, erityisesti asiakkaan kotiin annettavana palveluna, on viime vuosina lisääntynyt. Perhehoito on mukana keväällä julkaisussa iäkkäiden laatusuosituksessa, ja sitä tullaan käsittelemään hyvinvointialueiden sisältöohjauksessa hallituskauden aikana.

Helsingissä 26.7.2024

Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso